

Nro. 41.

A' FELS. CSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBÖL.

Indólt Bétsből, Pénteken December 13-ik napján

BCU 1805-ik évfolyamában. Library Cluj

Nulla salus bello, pacem te poscimus omnes,
az az:

Távozzanak tollünk a' had és ellenség!

Helyettek térjen meg a' kívánt a' békeffég.

Homályba borúlt reménységünknek kellemetes napja felettünk fel derült, örömmel kiáltozzuk: *Nulla salus bello, pacem te poscimus omnes.* Az Austerliczi igen igen véres tsata után, mellyet alább környölállásosan elő fogunk adni, e' folyó *December 4 ik* napján, dél után két órakor Felséges Urunk *II. Ferencz Császár és Király, I. Napoleon Fr. Császárral és Királlyal,* a' Francia tábor külső vigyazatjai előtt össze menvén egymáft meg ölelték, 's két óránál tovább beszélgettek egymás-

sal, mellynek köz akaratból való fegyver izübé-
lön a' vége.

Ezen két hatalmas uralkodó Fejedelemeinek öf-
ve menetele, és együtt való beízeigetése azonkü-
lönös Bulletinban, az az, summásan irt újság le-
veletskében, mellyet az ide való Francia Kórmá-
nyozó Generál *Hulin* ezen folyó December 9-ik
napján ki adott és közönségessé tétetett, ekképen
adattatik elő. A' Francia Császár, úgymond, *Au-*
sterliczből, *Sarulchits* mellett lévő külső frázsa-
hoz ment, a' hová tsak hamar a' Német Császár
is el érkezvén, mintegy két óráig befé-ge tek egy-
mással. A' Német Császár igazán meg vallotta, hogy
Angliának jelenvaló maga viselte mind Eő Császári
Felségebe, mind a' Fels. Orosz Császárba nagy
meg utálást öntöttek, mellyhez ezt is hozzá tette
Felséges Urunk: *Ők, úgymond, öly kereskedők.*
a' kik az egész Continest, (száraz Európát)
tűzbe és lángba helyheztetik, tsak azért, hogy
az egész világ kereskedését magokévá tehes-
sék. —

„Annak utánna a' fegyver izüvésben egyez-
tek meg ezen két koronás fejek, 's egyfzersmind
a' békellégnek nevezetesebb pontyait is meg hatá-
roztak. Azt is értesére adta a' Német Császár
Eő Felsége a' Francia Császárnak, hogy az O-
rosz Császár vele különös békellégre lépni, hogy
Anglia mellől el állani, és hogy avval semmi közö-
sülésbe többé lenni nem akar. Az együtt való be-
ízeigetés közben, több ízben mondotta a' Német
Császár ezen szókat: *Minden kétségen kívül va-*
ló dolog, úgymond, hogy a' Francia és Anglia
Országok közt való veszekedésben Francia Or-
szág részéről van az igazság. Azután az Orosz

Csász. Armádiára nézve is fegyver szünéft kívánt, melyre ezt a' meg jegyzéft tette *Napoleon* Császár, hogy úgy bé van az Orosz Armádia rekesztve, hogy egyetlen egy ember sem szabadúlhat meg: mindazáltal, hogy valamely kedvesféget tehessek *Sándor Császárnak*, az Orosz Armádiát elbocsátom, és colonneimnak, avagy tsapatjaimnak tovább való marsirozásokat abbahagyatom. Mindazáltal (így szólott továbbá *Napoleon Császár*) szükség hogy nékem is meg igirje Felsőged, hogy az Orosz Armádia Orosz Országba vissza megyen, Német Országot elhagyja, és mind az Auszriai, mind a' Prusziai Lengyel Országból kifogköltözni. — *Sándor Császárnak* is ez az akaratja, felele a' Német Császár, azért én is jót állok; egyébránt még a' következő éjjel bizonyossá tétetheti erről magát maga hadi tisztyei által."

Mindzcek után *Napoleon Császár* a' Német Császárt kotsijáig vissza kírte, és *General Lichtenstein*, 's *Schwarzenberg* hercegeket maga eleibe bocsátotta. — Végtere *Austerliczbe* visszament, a' hol éjjeli kvártély készitetett számára.

Azon fegyver szünésnek el készítésére, melyet a' Felsőges Auszriai és Francia Császárok 's Királyok magok közt meg határoztak, Felső. Urunkról Generál F. M. Lajtiránt Hercege *Lichtenstein János*, a' Francziák részéről pedig a' Fr. hadi dolgokra ügyelő Minister Marsal *Berthier* vóltak ki rendelve, a' kik követhözépen viték azt végte:

A' Francia Császár és Német Császár Eő Felsőgek azon háborúnak el végzésére, mely mindkettőjöknek Statusait nagyon nyomja, végső alkudozásra akarnak lépni. Melyre való nézve egy

olly fegyver szűnésben egyeztenek meg egymás közt, melly a' békeességnek tökéletességre leendő viteléig, vagy az alkudozásoknak félbe szakadásáig fog tartani. Az utólsóbb esetre, a' fegyver szűnést, az alkudozás felbe szakadása után 14 nappal tartoznak egymásnak fel mondani. Ezt a' felmondást, nemtsak a' két Monarka meg hatalmazott embereinek, hanem egyszersmind mind a' két Armadia fő hadi szállásainak tudokra kell adni.

Ezen fegyver szűnésnek következő tizkelyei vagynak:

1) A' két Armádiát egymástól el választó lineát Morva Országban az Iglau, a' Znaimi, a' Brünni és az Olmücsi Kerületnek egy része, a' *Trereboska* kis folyó viznek jobb oldalán, Prosnitztól, annak March nevü folyóvizbe való beomlásáig; tovább a' March vize jobb partyán, annak Dunavizébe való befolyásáig, Pofony városát is ide foglalván, fogja formálni. — Továbbá sem a' Francia, sem az Auszriai Armadia öt vagy hat Francia mértföld kerületre a' March folyóviz bal partyán fekvő *Holitzhoz* nem közelitnek. — Ezen két Armadia közt meg határozott linéához képest, a' Francia Armadiától el foglalt territoriumhoz fognak tartozni: Felső és Alsó Auszria, Tyrolis, a' Velentzei Statusok, Karintia, Styria, Karniónia, a' Görcei és Istriai Grófságok; végtére Cseh Országban Tábori Kerületje, és mind az, a' mi a' Táborból Lintzbe vivő út mellett napnyugotra fekszik. —

2) Az Orosz Armadia minden Auszriai Statusokból, és az Auszriához tartozó Lengyel Országból is ki fog menni, még pedig Morva és Ma-

gyar Országokból 14 nap alatt, Gallicziából pedig egy hólnap alatt. Az Orosz Ármádia marsutja szorosan ki fog jegyeztetni, hogy ekképen mind azt tudni lehessen mindenkor hol legyen, mind pedig hogy minden egymással való ellenkezést el lehessen kerülni.

3) Sem Magyar Országban semmi féle Insurrectionnak, sem Cseh Országban semmi rendkívül való fel fegyverkeztetésnek semmi helye ne legyen — semmi idegen ármádiának ne legyen szabad az Auszriai Statusokba bé jönni.

Mind a' két Hatalmasság részéről *Nicolsburg-ba* (Morva Orzági Sz. Miklósba) fognak a' békeféléget munkálodó személyek öfve gyűlni, 's legottan békeféléges alkudozáshoz kezdenek fogni, hogy ekképen a' békeféléget, és a' két Császári udvarokkal való jó egyetértést minél előbb lehet, helyre állíthassák.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Mi alább irtak, a' fent fel jegyzett pontokról két egymáshoz hasonló tanú leveleket tettünk fel. Marsal Berthier, Franczia Császár és Olasz Orzági Király Eő Felségének meg hatalmazotja. — Herczeg *Lichtenstein János* Auszriai Császár és Magyar Orzági Király Eő Felségének meg hatalmazotja. — *Költ Austerliczben, Frimaire 15-ik napján, a' 14-ik esztendőben* (Decemb. 6-ikán, 1805-ikben). — Aláírtak Marsal *Berthier*, Herczeg *Lichtenstein János*.

Az Auszriai és Franczia Fels. Császároknak egymással való beszélgetések után, az elsőbbit Franczia General és Adjutáns *Savary* kvártélyára kírta, hogy vóltaképen meg tudhassa, ha reá áll e' az Orosz Császára' Capitulatióra avagy nem. A' nevezett Generál minden ártilléria, bagázsia nél-

kül, és a' legveszedelmesebb zürzavárba találta az Orosz Armádiát — Aultriai General *Meerfeldet*, Goding mellett Francia Marsal *Davaust* villza szoritot a; minden oldalról bé volt az Orosz Armádia zárva, egy ember sem futtatott el.

General *Savaryt* hercz g *Csartorinsky* a' Fels. Orosz Császár eleibe vitte, a' ki izy kiáltott eleibe: *Mondja meg Kigyelmed a' maga Urának, hogy tegnap egész tsudát vitt végbe, és hogy az énrajta való tsudálkozásomat nagyon öregbítette ezen nap — Az egek ügy végzették el, (mond az Orosz Császár továbbá) hogy az én armadiámnak egész századra lesz szükségé, mig a' Fr. armadiával viaskodhatik. — Vissza vonhaton e' bátorsággal magamat? Igen is, felele General Savary, monelyt Felségednek azt ratificálni, t. i. helybe hagyni tettzeni fog, a' mit a' Francia és Német Császárok izemélyes együtt beizélgetésekben elvégeztek. — Ugy de miből áll az? hogy Felséged (felele Gr. Savary) maga á madiáját hazamenni parantsollya, még pedig azokon a' marsu aron, mellyeket a' Francia Császár meg fog határo ni. — Továbba hogy Felséged Német Országból és az Aultriai Lengyel Országból ki mennyen. Egyedül ezen feltételek mellett vettem Császáromtól parantsolatot az eránt, hogy azou forpolljainkhoz mennysk, a' kik már Felségedet egészen körülkerítették, és parantsollyam meg nékiek, hogy Felséged vissza menetelét ne akadályoztassák. — Nápolcon Császár az első Conzul barájának örömeit kívánva ezen tizteletet meg adni " *Mitsoda keziféget kívin Kigyelmed az eránt?* (mond a' Sándor Császár) Felséges Uram, felele Gen. *Savary*, egyedül Felséged paroláját. Vég-*

tere az Orosz Császár General Savarynak ezt mondta: *Azért jöttem, hogy a' Német Császárnak segítségére legyek. Ő Felsége nékem azt izente, hogy nékie a' fel tételek tétzenek, azért én is helybe hagyom azokat.*

A' fent fel jegyzett fegyver izünésnek, és az azt nem sokára bizonyosan követő békeffégnek sem utolsó jele az, hogy a' Morva Országban táborozó Francia Armadiától, mind ennek, mind a' föld népének könnyebítése végett, a' múlt kedden Szerdán és isötörtökön sok ezer főből álló lovas és gyalog seregek jöttek bé Auszriába, mellyektől a' gyalogság Bécsnek belső és külső városiba, a' lovasfág pedig az ennek környékén fekvő faluhelységekbe szállitattak bé.

Meg eonél is bizonyosabb záloga az a' majdan köv. tkezendő áldott békeffégnek, hogy Napoleon Császár tegnap este, nyólczadfél órakor, a' Leopoldbadt fő utzáján két felől sorba állott Fr. Graostiros katonaságnak *Vive l'Empereur!* az az, *Ellyen a' Császár!* örvendetes kiáltásaik közt Morva O-szági táborozásából Bécsbe vissza jött. Egő lámpásokkal minden oldalról meg világóstitatott hintaja előtt, a' Bécsi lovas polgárok, utánna pedig a' Fr. Csász. testörző lovas seregek mentenek. — A' Bécsi Fő Polgár Meffer néhányad magával a' Thábor hid eleibe ment meg. köszöntésére. — A' katona sorok közt sok égő szövetnekek világositottak. — Cselekedje a' kegyelmes Ur Isten, hogy a' mi áldott békefféghez való reménységünk minél elebb bé tellyesedjék.

E' folyó December 8-ik napját követett éj-jel; tizenkettő fél órakor, a' Duna mellett lévő

fa piaczon, a' felső hidon alól támadt tűz 30—40 öl fát meg eméltett. Ennek a' veszedelmes tűznek óltásában a' Leopoldstadtnban fekvő Francia és Hollandus katonák olly nagy erővel, 's szorgalmatossággal foglalatoskodtak, hogy annak meg szünését nékiek lehet köszönni leg inkább. — Ez a' magában is igen ditsiretes tselekedet méltó a' közönséggé való tételre. — Nevezetessen egy Francia Csász. hadi tizt a' tűz óltó tsőnek igazgatását, tulajdon életének veszedelemre való vétésével kezére vétén, annak helyes intézésével leg többet mivelt, 's nékie lehetett leg inkábbköszönni, hogy a' már nagyon ki terjedt tűznek háttár szabattatott. Néhány Bécsi polgárok ezen nem ellenségnek, hanem valóságos ember barátanak nevét magától tudni akarván, tudakozódásokra így felelt: *Ittem nem a' névre, hanem a' tselekedetre kell tekinteni,* 's a' a' fokafág között ki ménvén semmi alkalmatosságot nem kívánt a' háladatosságra szolgáltatni.

A' Francia és Orosz Császári Armádiák közt, Bétsen felől 5, vagy 6 óráni földre fekvő *Holla-brunn* nevezetű mező városka mellett, November 16-ik napján történt tsatától fogva egynéhány ezer Auszriai Francia és Orosz sebes katonák hozattattak és szállitattak bé az ide való ispotályokba és klastromokba, a' kiknek számokra az ide való jó szivű lakosok, a' Fő Kormányzék által közönséggé tétetődött hirdetmény után, az eleve ki mutatott helyekre, annyi ágybelit küldöttek, a' mennyire szükség vólt. — Ezen felebaráti szerületnek leg több tanubizonyságait adták a' Sz. Érsébet Rendén lévő Apátzák, a' kik egyébaránt is a' szegény beteg afzonyoknak gyógyításokban ésgondjok-

viselésekben szoktak foglalatoskodni. Hasonló buzgóságot mutattak mind ők, mind Béts városának több jó ízű lakosi a' sebkötésre való tépésekre és kötelekekre szükséges régi vásznaknak es rongyoknak szolgáltatásában.

A' múlt vasárnaptól fogva, harmad egész napig, dél előtt és dél után sok ezer Orosz foglyokat kisérték ide bé a' Franczia gyalog és lovas katonák, kikkel dugva vannak az ide való kaszár-mák. Ezeknek a' Thábor hidján, és a' Leopoldstadt fő utzáján a' belső városon által kísért Orosz fogoly katonáknak, mentekben sok pénzt, kenyeret és egyebet adtak az ide való lakosok. De mivel az illy nyilván való adakozóság által a' katona élet és rang nagyon meg alacsonyították, és mivel az által könnyen magokra az adakozókra nézve is rossz következtetésű zenebona támadhatna, ennekfelette mivel az Orosz fogoly katonák az őket kiséző Fr. katonaságnak ellentvaló állásra, a' tapasztalás szerént igen hajlandók: azért is az ide való Franczia Commendans egy hirdetményt tétetett közönséggé, mellyben arra kéri a' Bécsi Publicumot hogy az illy Orosz fogoly katonáknak szánt jótéteményeket azon épületekben osztogattassák ki, a' mellyekbe bé záratva tartatnak.

Néhány naptól fogva olly köz hir támadt és repdes ezen városban, hogy az Auszriai Császári Olasz Armádiának fő vezére *Károly* Kir. Fő Herceg száz és egynéhány ezer főből álló Armádiájával Bécsi Újhely (Wienerisch Neustadt) környéké táborozik, és hogy az itt és Morva Országban lévő Franczia Császári Armádiát hátulról megtámadni igyekezik. Ezen költött hirnek meg táfo-

lása végett az idevaló Francia Commendans a Bécsi Diariumnak közelebb múlt Szerdán költ 99-ik darabjában olly jegyzést adatott ki, hogy ezen hírnök költésére azok az Auszriai portázó egyes katonák szolgáltatnak volna alkalmatosságot, a' kik a' Magyar Ország innenső határán *Windpassing* mellett, 's azon környéken vigyázó Francia sarpostokkal ütközbe kaptak, és meg is sebesítettek egynéhány embereket egymás közzül — *Károly* fő Herceg armádiája, úgymond a' Fr. Commendans, a' Dráva vize partya mellett vagon.

Hadi Történetek.

A' Francia Császári hadi seregeknek November 13-ik napján Bécsnek környékén való letelepedése, 's még azon napon a' Fr. armádiának Printz *Murat* vezérlése alatt a' Duna vizén lett általmenetele után, valamint Alsó Auszriának a' nevezett folyó viz túlsó oldalán fekvő részében, ugy Morva Országban is egynéhány véres tsaták történtek a' két ellenséges armádia közt. — Ezek közt leg véresebb, leg szörnyűbb, 's legtöbb ember veszedelmével öfve kötött tsata vólt az, melly Morva Országban, a' Brünni Kerületben, azon várostól nem messze, *Austerlicz* mező város környékén *December 2-ik napján* történt.

A' Francia Császár társaságában lévő Francia hadi Minister Maršal *Berthier*, e' folyó hónap 6-ik napján körülállásosan, 's, ilyenképen írta azt le, és tétette közönséggé:

„November 27 ik napjától fogva December 2 ső napjáig minden szükséges intézetek meg tétődtek a' végre, hogy az Orosz Császári hadi seregeket közönséges viadalra kényszeríteni lehessen.

Az e' végre tétetődött intezeteknek kívánt következései is levének.

Le irhatatlan öröm vólt az, mellyel azon domboknak tejekről, a' mellyeken Napoleon Császár tanyázott, az Orosz ármádiát a' Francia forpostokhoz két ágyú lövésre közelíteni, és a' Fr. ármád a jobb szárnyának bé kerítésére oldalasiag marli'ozni szemlélték a' Fr. katonák. Az Oroszok régy Fr. mértföld-e nyuló lineában, tsapatonkent marsiroztak el a' Fr. ármádia mellett, melly álló helyéből ki sem mozdúlt, hogy ekképen a' maga vég ő vezedelméhez siető el enséget, oly közel borsihassa masához, hogy kö mei közzül tellyes séggel ki ne menekedhesen. Mindezek így lévén *Napoleon* Francia Császár maga részéről is megtette a' t arához való rendeléseket.

Ahoképeft a' Fr. Armádia bal szárnyának vezérlé é Marsal *Lannesre*, a' jobbnak vezérlését Marsal *Soultra*, a' derekának kórmányát Marsal *Bernadottere*; a' Fr. lovasságot maga leg kedvesebb fogorának Printz *Muratnak* commandójára bizta, 's egyetlen egy pontra állitatta ki.

A' Marsal *Lannes* vezérlése alatt lévő Fr. feregeknek bal szárnya a' General *Suchet* osztály feregéből, jobb szárnya a' *Caffarelli* Generáliséből állottak, és a' Püncz *Murat* lovasságához támaszkodtak — A' Printz *Murat* kavalériája elől a' General *Kellermann* huszárjaiból 's lovas vadás aiból, és a' *Walther*, 's *Beaumont* Generálisának dragonyos osztályaiból állott. Tartalék feregül a' *Nansouty* és *Hautpoult* vasas osztályai adattak melléje 24 táborigyúval.

A' Marsal *Bernadotte* kórmányára bizott Centrumnak, avagy ármádia derekának balja fe-

lől a' Princz *Murat* lovasságának jobb szárnyával egyességben lévő *Rivaud* Generálnak, jobba felől pedig a' *Drouet* Generálnak osztályai vóltak ki állítatva. — Az Armádiának jobb (szárnyát commandirozó Marsal *Soultnak* bal oldalról a' General *Vandamme* közép pontján, a' Generál *St. Hilaire* jobb oldalról pedig, a' *Legrand* Generál osztály seregei posztiroztattak. — Marsal *Davoust* a' Generál *Legrand* jobba felé vólt küldetttve a' végre, hogy a' kormánya alatt való néppel az azon környéken lévő nagy tavak, és a' Sokolnitz, 's Felnitz faluhelységek közt lévő utakra vigyázzon. Ő alatta a' *Friant* osztály serege, és a' *Bourcier* Generál osztály seregenek dragonyoffai vóltak. — A' *Gudin* Generál Osztály serege még hajnalba *Nicolsburg* alá küldettt, hogy azon ellenséges sereget, melly a' Fr. armádiának jobb szárnyát talán meg kerülhette vólna, tartoztathassa.

Napoleon Császár egész General Stabjával, 10 batallion testörző seregével, és a' Generál *Oudinot* 10 batallion granatirosokból álló tartalék seregével együtt rezervába állott, mellyek két lineába, colonnekba avagy tsapatokba, batallionokra, és olly egymástól való távolyságra állitattak, hogy azok közt elegendő köz, avagy tágaság vólt a' seregeknek mozdulásaikra. Ezen közön 40 ágyuk vonattattak ki, mellyek a' Csász. testörző ártillériáira vóltak bízotva, hogy a' hova, és a' mikor a' szükség kívánnya, egész sebességgel oda vitetődheffenek.

Végtére December 2 ik napjának hajnala fel derült, de sokkal lassabban, mintsem a' hadi rendhe állitott Franczia katonaság kívánta vólna.

— *Napoleon* Császár minden Marsaljaitól körülvetetve végső parantsolatjának ki adását az ég karpitjának egész meg világosodásáig halasztotta. — Mihelyt a' napnak első sugárai meg világosodtak, legottan a' parantsolatot ki is adta, 's minden Marsal vágatva nyargalt azon Corpushoz, melly kormányára vala bízva.

Ez a' Fr. ármadiának egész lineáján hangzó szó: *Ellyen a' Császár*, vólt a' közönséges tsata el kezdésére adatott jel. Azon szempillantatban, a' már Orosz avantgardától, az az, előre járó seregétől meg előztetett jobb szárny szélső végénél lévő ágyuk is durrogni kezdettek. De a' midőn ez az Orosz avantgárda véletlenül Marsal *Davoustra* bukkant volna, megállapodott, 's azonnal a' tsatát is el kezdték. — Azon időben Marsal *Soult* is ki indúlt, és a' *Vandamme* 's *St. Hilaire* Generálisoknak osztály seregeivel a' *Praczeni* tetők felé ment.

Ezen taktika által az Orosz ármadiának bal szárnya egészen el szakasztatott, 's minden mozgulásainak bizonytalan vólt a' ki menetele. Látván, hogy oldalról is marsiroznak feléje a' Francziák, vissza húzta magát, és a' midőn az ellenséget meg támadni igyekezett volna, maga támadt meg igen nagy sebességgel, 's e' miatt ollyba tartotta, mintha már félen meg is verettetett volna. — Ekkor tehát a' Princz *Murat* vezérlése alatt lévő lovasság is ki mozdúlt, a' Marsal *Lannes* kormányára bízott hadi seregek is regementenként apróbb osztályokban előre marsiroztak, Marsal *Bernadotte* is azt mivelte az ármádia derekával, és az ifzonyú ágyuzás az egész lineán el kezdődött — 200 ágyúk és 200000 főből álló

egymással viaskodó fegyveres nép ifzonyú lármát csináltak.

Még egy óráig sem tartott a' viaskodás, a' midőn már az Orosz Armadiának egész bal szárnya egészen el szakasztatott a' jobb szárnya pedig Außerliczig vissza nyomtatott. Ebben a' városkában lévén az Auszriai és Orosz Császároknak fő hadi szállások, minyárt jeit adtak az ott volt Orosz Császási telförző seregeknek a' marhírozásra, és az Orosz Armadiánál történt zürzavarnak lehetőképen leendő el háritására. — Ekkor Mar al *Bessieres* is eleibe ment a' maga győzhetetlen népével, 's leg otan a' Francia és Orosz Csász. telförző seregek közt való viaskodás el kezdődött. Néhány szempillantat múlva az Orosz Cs. telförző sereg zürzavarba ejtve viliza veretett, Oberflerek, commandirozó Generalisok, artilleriájok, zászlójok 's mindenik el vetetett, maga *Constantin* Orosz nagy herczeg is, kinek egész regementje le vágattatott, sebes futó paripájának köszönheti, hogy hadi fogságba nem esett. A' két garda seregnek tsatazása alatt, a' több Orosz hadi seregekkel való viaskodás is folytatódott, azokkal tudniillik, a' mellyek annakelőtte meg nem futamtattattak. — — A' Francia Armadiának dereka az Orosz lovasság jól irányított tamadasának is elhat állott — a' bal szárnya sem szünt meg viaskodni, és minden ellen égre tett ítésében győzedelmes volt. — Dél után egy órakor egészen a' Francia Armadiáé volt a' győzelem.

Mindczekután a' Fr. Armadiának csak a' jobb szárnyánál tartott még az égyezés. — Azon Orosz hadi nép, melly a' többtől el volt szakaszt-

va, a' győzedelmes Francziáktól körül kerítettett, minden pozitóiból ki űzetett, egy völgybe hajtott, és az *Austerlicz* vidékén lévő nagy és mély tavakhoz szorítatott, mellyeknek jéggel bévonatott hátáikon 20000 Orosz katona által menni akarván, az utánok botsátott ágyúknak durrogásai és golyóbisai a' jeget széllyel szaga ták, és azokat, a' kik az őket nyomba űző Fr. lovas-ság fegyverének élitől meg menekedtek, a' víznek melységébe merítették. — Azon idő alatt két Orosz tsapat, melly mind öfve 8000 emberből állott, fegyverét le tette.

Ezen az igen nevezetes napon az egész Orosz Armádia meg győzetetett, 15000 ember a' tsata piaczon maradt, 20—25 ezer hadi rabságra esett, a' többi minden fegyverét, bagázsiját, ártillériáját, 's munitióját el hagyván el futott. — Az Orosz Generalisok közzül 12 vagy 15 fogatott el, a' kik közt vagynak *Galliczin* 's *Repin* Orosz hercegek, és igen sok felsőbb 's alsóbb rangú hadi tisztek. — A' tsata piaczon maradtak közt is 10—12 Orosz Generalis, és hasonlóképen igen sok hadi tisztek találattak. — *Kutusow* és *Buxhoulden* két Orosz fő vezérek is sebbe estek; 40 zászlót, 's ezekkel együtt a' Sándor Császári tiszörző lovas seregének zászlóját is, és 150 ágyút veltettek.

A' Fr. armádiának veszteségét) mellyről Decemb. 3 ik napján Marsal Berthier még tökéletesen tudósítatva nem vólt, 800 hóhakra és 1500—1600 sebbe estekre tezi 's ezt veti utánna, hogy a' ki a' katona életet próbálta valaha, vagy a' ki a' hadi tsatazásban gyakran meg fordúlt, az Oroszoknak nagy- és a' Fr. armádiának keves veszteségeken tsudálkozni nem fog, tudva lévő do-

log lévén az, hogy a' meg verettetett ellenség sokkal többet szokott veszteni, mint a' győzedelmes rész. — *St. Hilaire, Kellermann, és Walther* F. őisztályos Generálisok, *Vallmbert, Thibaut, Sebastiani*'s *Kompans* Brigáda Generálisok, és *Napoleon Császárnak* egyik kedves Adjutansa *Generál Rapp* sebbe estenek. Ez az utolsó vezérlte a' Fr. Csász. testőrző granatíros sereget az Orosz Cs. testőrző sereg ellen, 's ő fogta el az Orosz Cs. lovas gárdának commandirozó Generálisat herczeg *Repnint*. Ezen gárdához tartozó, és a' Fr. Generális *Caffarely* őisztály seregét megtámadt Orosz huzár Regimentből 300 ember hüllött el. — A' Fr. Csász. testőrző sereg maga Oberstlerének *Morlandnak* halálát nagyon fájlalja, a' ki is az Orosz Cs. Gardának artillériáját megtámadván, egy ágyú golyóbia által a' földre terített, 's azon szempillantatban lelkét ki fújta. Az Orosz artillériát a' Fr. Cs. testőrző vitézek ugyan el foglalták, de kedves Oberstlereknek életét az által vissza nem szerezhették. Egy Fr. Generál sem esett el ezen igen véres tsatában. — A' 14 linea regimentnek igen vitéz Oberstlere is el esett, 's több batallion Commendánsok sebet kaptanak. A' *Voltigeursök* (az igen könnyű, jó futó, és ugró Fr. gyalog katonák), az 55, 43, 14, 36, 40, és 17 hetedik regimenteknek granatírossaival szinte vetelkedtek az ellenség meggyőzésében. — Mindnyájan vitézi módon viselték magokat, 's mindnyájan lehetőséggé tették a' lehetetlenséget. — Nagy igaffágtalanság volna egyik Fr. sereget a' másiknak eleibe tenni. — Egyetlen egy Generál, tilzt, és köz katona sem vólt ebben a' véres tsatában jelen, a' kí vagy győzni, vagy meghalni kézf ne lett volna.